

(Thomas Laris) Θωμάς Λάρης

Ο Mister Laris

και το ανεπανάληπτο έργο του

**Οι ιαχές «κόβε μέσα» και «βαθιά μπαλιά»
ηχούν ακόμα στις μνήμες των παλαιότερων
ποδοσφαιρόφιλων της Καστοριάς**

Ξεκινώντας από την Σμύρνη όπου γεννήθηκε στις 26 Απριλίου 1903, ο Θωμάς Λάρης ήταν ένας από τους πολλούς Έλληνες που μετανάστευσε το 1940 στη Νέα Υόρκη.

Λίγα χρόνια όμως πριν το υπεραντλαντικό του ταξίδι είχε εγκατασταθεί οικογενειακώς στην Αθήνα, όπου για μικρό χρονικό διάστημα αγωνίστηκε στον Απόλλων Αθηνών.

Στην Αμερική ξεκίνησε να δραστηριοποιείται επαγγελματικά με την γούνα, όμως το πάθος και η αγάπη που είχε για το ποδόσφαιρο αποδείχτηκε εκεί σύντομα, όταν το 1946 ίδρυσε την πρώτη Ακαδημία Ποδοσφαίρου, την «Greek American Sports Club», μία ακαδημία πρότυπο για εκείνα τα χρόνια και την μοναδική Ελληνική σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η ακαδημία αποτελούνταν από πολλούς νεαρούς σε ηλικία ποδοσφαιριστές που συμμετείχαν σε τουρνουά και πρωταθλήματα με άλλους συλλόγους. Το 1950 ιδρύει και δεύτερη Ακαδημία, την Hellenic S.C., όπου και εκεί ως προπονητής και ιδρυτής προσφέρει αντίστοιχο έργο, αναδεικνύοντας αρκετούς ποδοσφαιριστές της ομογένειας.

Στις αρχές του 1960, εξαιτίας της επαγγελματικής του ενασχόλησης με την γούνα αλλά και της γενικότερης άνθισης του εμπορίου στον κλάδο, έρχεται για πρώτη φορά στην Καστοριά, όπου δραστηριοποιείται αντίστοιχα. Στην συνέχεια πλέον το δρομολόγιο Καστοριά- Αμερική και αντίστροφα γίνεται ρουτίνα για τον ίδιο.

Στα τέλη του 1967 επιστρέφει πλέον μόνιμα στην ακριτική πόλη, όπου και συνεχίζει ως γουνέμπορος την δραστηριότητα του. Η αγάπη και το ενδιαφέρον του ωστόσο ήταν στραμμένο στο «ξερό» γήπεδο της πόλης, όπου εκεί συγκέντρωνε νεαρούς σε ηλικία ποδοσφαιριστές, δημιουργώντας κατά κάποιο τρόπο μια άτυπη ακαδημία. Ήταν μία εικόνα μαγική και πρωτοποριακή για την εποχή εκείνη για την Ελλάδα.

Όλο αυτό το σκηνικό συνέβαινε σε καθημερινή βάση, προπονώντας τμηματικά δεκάδες ποδοσφαιριστές που γέμιζαν το στάδιο, ενώ αρκετές φορές πριν τις προπονήσεις τα παιδιά είχαν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν την προπόνηση της μεγάλης ομάδας της Καστοριάς - η οποία πρωταγωνιστούσε στο πρωτάθλημα της Β' Εθνικής, - μια εικόνα που λειτουργούσε σαν πρότυπο για τους εκκολαπτόμενους ποδοσφαιριστές .

Έχοντας την εμπειρία και το πλάνο της οργάνωσης των ακαδημιών από την Αμερική, το διάστημα εκείνο καταφέρνει να δημιουργήσει άτυπες ομάδες οι οποίες πραγματοποιούσαν φιλικά παιχνίδια με άλλες ερασιτεχνικές ομάδες του νομού.

Παράλληλα πριν από κάθε αγώνα εντός έδρας της Καστοριάς, τις χώριζε σε δύο γκρουπ και οι νεαροί αυτοί ποδοσφαιριστές αγωνίζονταν μπροστά σε 4000 περίπλου φιλάθλους, κάτι πρωτοποριακό για την εποχή εκείνη.

Ο Λάρης, ό,τι έκανε, το έκανε από απίστευτη αγάπη για το ποδόσφαιρο, έχοντας ως όνειρο και στόχο να αναδείξει ταλαντούχους ποδοσφαιριστές. Σε όλη αυτή την προσπάθεια του, γεγονός είναι, ότι δεν είχε καμία οικονομική βοήθεια από τις τοπικές αρχές, ούτε φυσικά και χορηγίες, αλλά ούτε και από την ομάδα της Καστοριάς. Με προσωπικά του έξοδα αγόραζε φανέλες, μπάλες και ό,τι άλλο χρειαζόταν ένας μικρός ποδοσφαιριστής για να του κεντρίσει το ενδιαφέρον και να τον κρατήσει στις ακαδημίες και γενικότερα στον αθλητισμό.

Διαισθανόμενος λοιπόν πως αρκετοί ποδοσφαιριστές έχουν αποκτήσει την απαιτούμενη εμπειρία, αποφασίζει το 1971 με κάποιους συνεργάτες του ,να επανιδρύσει την ομάδα του Κέλετρου Καστοριάς.

Για την ιστορία το Κέλετρο δημιουργήθηκε το 1963 από εκείνους τους ποδοσφαιριστές οι οποίοι δεν στελέχωσαν τον ΑΓΣ Καστοριάς μετά την συνένωση των ομάδων του Αρη , της Ορεστιάδας και του Ατρομήτου, που στην πορεία εξελίχθηκε στη μεγάλη ομάδα της ΠΑΕ Καστοριάς.

Ο Λάρης, λοιπόν, ξαναζωντανεύει το 1971 το Κέλετρο Καστοριάς το οποίο απαρτίζεται από μία πλειάδα ταλαντούχων ποδοσφαιριστών προερχόμενοι στην πλειοψηφία τους από τις ακαδημίες του, αλλά και απο την ευρύτερη περιοχή του νομού Καστοριάς. Έτσι πλέον δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχουν επίσημα στο πρωτάθλημα της Γ' κατηγορίας ΕΠΣ ΒΔ Μακεδονίας.

Οι δύο πρώτες συμμετοχές του στο πρωτάθλημα συνοδεύτηκαν με αντίστοιχα πρωταθλήματα και ανόδους στην Β' και Α' κατηγορία ΕΠΣ ΒΔΜ. Η εξαιρετική πορεία της ομάδας στα πρωταθλήματα προσελκύει στην ομάδα και άλλους ποδοσφαιριστές, ενώ ταυτόχρονα, όλα αυτά τα χρόνια συνεχίζει κανονικά το έργο του με τις Ακαδημίες, οι οποίες λειτουργούσαν ως φυτώριο για την ομάδα του Κελέτρου.

Μέχρι και το 1975 το Κέλετρο συμμετέχει ανελλιπώς στο πρωτάθλημα της Α' κατηγορίας ΕΠΣ ΒΔΜ.Εξαιτίας όμως κάποιων διοικητικών προβλημάτων και εντάσεων με την αντιπολίτευση του σωματείου, αλλά και των διαφορετικών απόψεων όσο αναφορά την φιλοσοφία της ομάδας, ο Θωμάς Λάρης αναγκάζεται να αποχωρήσει από το Κέλετρο, όχι όμως και από το ερασιτεχνικό ποδόσφαιρο και τις Ακαδημίες. Το αποτέλεσμα ήταν όλη εκείνη η φουρνιά των ποδοσφαιριστών του Κελέτρου να απορροφηθεί από την εφηβική ομάδα της Καστοριάς.

Ωστόσο, το 1976 ο Θωμάς Λάρης, βλέποντας μία πλειάδα ποδοσφαιριστών να στελεχώνουν τις Ακαδημίες του, προχωράει στην ίδρυση μίας νέας ομάδας, αυτής των Ελπίδων Καστοριάς, οι οποίες αναγνωρίστηκαν επίσημα την περίοδο 1977-78 . Με το νέο του πλέον δημιούργημα συμμετείχε στο πρωτάθλημα της Γ' κατηγορίας ΕΠΣ ΒΔΜ.

Την επόμενη χρονιά (1978), ιδρύεται η ΕΠΣ Καστοριάς, στην οποία και προσχώρησαν συνολικά 30 σωματεία του νομού Καστοριάς, μεταξύ αυτών και οι Ελπίδες Καστοριάς, συμμετέχοντας στα πρώτα επίσημα πρωταθλήματα της αυτόνομης πλέον ΕΠΣ Καστοριάς .

Για άγνωστους, ωστόσο, λόγους, περίπου τέσσερα σωματεία, μεταξύ αυτών και οι Ελπίδες Καστοριάς, τοποθετούνται στο πρωτάθλημα της Β' κατηγορίας και όχι σε αυτό της Γ', από όπου δηλαδή προέρχονταν από την ΕΠΣ ΒΔΜ!

Η παρθενική συμμετοχή των Ελπίδων Καστοριάς στο πρωτάθλημα της Β' κατηγορίας το 1978 ήταν μέτρια (7^η θέση σε έναν όμιλο των 10 ομάδων), ωστόσο, όμως έκανε την τεράστια υπέρβαση στον θεσμό του κυπέλλου ερασιτεχνών.

Πραγματοποιώντας εξαιρετική πορεία αποτέλεσε τη μεγάλη έκπληξη, φθάνοντας μέχρι την ημιτελική φάση, όπου και αποκλείστηκε από τον Κυπελλούχο – όπως εξελίχθηκε στη συνέχεια – Νταηλάκη, αποτελώντας, έτσι, την πρώτη ομάδα Β' κατηγορίας που συμμετείχε σε ημιτελικό γύρο στο θεσμό του Κυπέλλου.

Τα πρώτα δείγματα λοιπόν της επίπονης δουλειάς του Λάρη για την νεοσύστατη ομάδα των Ελπίδων ήταν άκρως ενθαρρυντικά. Μια ομάδα που αποτελούνταν από νέους ποδοσφαιριστές που διέθεταν τεράστιο ταλέντο, προσφέροντας όμορφο θέαμα, κέρδιζε συνεχώς έδαφος αλλά και την εκτίμηση του φίλαθλου κοινού.

Παράλληλα, το ίδιο χρονικό διάστημα, οι Ακαδημίες των Ελπίδων, αγωνίζονταν πριν από κάθε παιχνίδι εντός έδρας της ΠΑΕ Καστοριάς στην Α΄ Εθνική!!

Ο Θωμάς Λάρης συνέχιζε απρόσκοπτα αυτό το μεγάλο έργο που είχε δημιουργήσει με τις Ελπίδες Καστοριάς και τα τμήματα των Ακαδημιών, ενώ μετά από 4 χρόνια συμμετοχής στο πρωτάθλημα της Β΄ κατηγορίας, το 1981, με προπονητή τον Λάκη Κόλια, ήρθε η μεγαλύτερη διάκριση στην ιστορία του συλλόγου με την κατάκτηση του πρωταθλήματος και την άνοδο στην Α΄ κατηγορία.

Δυστυχώς, όμως, η συνέχεια για τον μεγάλο αυτόν άνθρωπο, τον εμπνευστή και δημιουργό των πρώτων ακαδημιών ποδοσφαίρου τον Θωμά Λάρη, δεν ήταν αυτή που θα άξιζε για έναν τέτοιο άνθρωπο.

Ένα πρόβλημα υγείας, τον απέτρεψε να συνεχίσει το όνειρό του κι έτσι, σιγά-σιγά άρχισε να απομακρύνεται από τα γήπεδα και να εγκαταλείπει τόσο την ομάδα που ίδρυσε όσο και τις Ακαδημίες.

Το ερασιτεχνικό ποδόσφαιρο της Καστοριάς, στα τέλη του 1970 και αρχές του 1980, γνωρίζει τεράστια άνθηση.

Μια πλειάδα ποδοσφαιριστών που είχαν αναδειχθεί από τις Ακαδημίες του Λάρη, απορροφώνται σε διάφορες ερασιτεχνικές ομάδες του νομού. Αποτελεί γεγονός πως μέσα από τα σπλάχνα των ακαδημιών του αναδείχθηκαν αμέτρητα ταλέντα, ορισμένα εκ των οποίων αγωνίστηκαν και καθιερώθηκαν σε επαγγελματικά πρωταθλήματα. Ωστόσο όμως, υπήρξαν και πολλά ακόμη ταλέντα, που παρότι διέθεταν τεράστιες ικανότητες και δυνατότητες για να έχουν μια εξίσου λαμπρή μεγάλη σταδιοδρομία στο ποδόσφαιρο, δυστυχώς για τους γνωστούς- άγνωστους λόγους αυτό δεν έγινε εφικτό και χάθηκαν πολύ άδικα.

Αυτή είναι σε γενικές γραμμές η διαδρομή του αείμνηστου Θωμά Λάρη. Ενός ανθρώπου με τεράστιο πάθος, αγάπη και έρωτα για το ποδόσφαιρο, ο οποίος παρά τις δύσκολες συνθήκες της εποχής του είχε καταφέρει να δημιουργήσει τις πρώτες Ακαδημίες ποδοσφαίρου στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Καστοριά και να ιδρύσει δύο ομάδες ποδοσφαίρου με μεγάλες διακρίσεις και επιτυχίες.

Αναμφίβολα, η προσφορά του στο ερασιτεχνικό ποδόσφαιρο ήταν ανεπανάληπτη, καθώς κανείς άλλος μέχρι σήμερα δεν έχει προσφέρει τόσα πολλά στο δημοφιλέστερο άθλημα της χώρας.

Μέσα από τις λίγες ποδοσφαιρικές γνώσεις που διέθετε προσπαθούσε να τις μεταφέρει στους μικρούς ποδοσφαιριστές στο «ξερό» γήπεδο της πόλης, το οποίο, στην κυριολεξία, είχε μετατρέψει σε «πυρήνα» ανάδειξης ταλέντων.

Στις αρχές του 1980 το πρόβλημα της υγείας του Mister Laris -όπως ήθελε να τον αποκαλούν οι ποδοσφαιριστές και οι παράγοντες- άρχισε να επιδεινώνεται, ενώ παράλληλα αντιμετώπιζε και τεράστια οικονομικά προβλήματα.

Μετά το 1982 εγκαταλείπει την ενεργό του δράση, ωστόσο, όμως εξακολουθούσε να παρακολουθεί έστω και εξ' αποστάσεως το έργο που είχε δημιουργήσει.

Την τελευταία του πνοή την άφησε το πρωινό της Πέμπτης 18 Ιανουαρίου 1987 (84 ετών) και μαζί με αυτή και την σφραγίδα της τεράστιας προσφοράς του στο ποδόσφαιρο της Καστοριάς, ενώ η κηδεία του έγινε στην Αίγινα (τόπος διαμονής της κόρης του).

Ένας άνθρωπος ξένος, ο οποίος χωρίς να έχει καμία απολύτως σχέση με την Καστοριά, με το έργο του απέδειξε, ότι ήταν πιο Καστοριανός από τους Καστοριανούς.

Δυστυχώς, ο Θωμάς Λάρης, έδωσε και πρόσφερε πάρα πολλά στην Καστοριά, όμως η Καστοριά δεν του το ανταπέδωσε και δεν τον αντάμειψε όπως θα του άξιζε...

...τον θυμούνται ακόμα, όλοι εκείνοι που έζησαν μαζί του για περίπου 30 χρόνια!

Η πανίσχυρη προσωπικότητα του Λάρη

**Σε διεθνές Τουρνουά της Γαλλίας εκπροσώπησαν
την Ελλάδα το 1979 οι Ελπίδες Καστοριάς!!!**

Μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του καταγράφεται τον Απρίλιο του 1979. Την περίοδο εκείνη η παιδική ομάδα των Ελπίδων Καστοριάς έκανε τη μεγάλη υπέρβαση, εκπροσωπώντας την Ελλάδα σε διεθνές Τουρνουά Ποδοσφαίρου στο Μοντεκιού της Γαλλίας.

Η είδηση για το γεγονός αυτό, δημιούργησε μεγάλο ενθουσιασμό αλλά και τεράστια έκπληξη (πολλά παράπονα από τις μεγάλες ομάδες του κέντρου) στο να επιλεγεί από την ΕΠΟ μία ομάδα από την επαρχία και όχι από την πρωτεύουσα.

Η αλήθεια, όμως, είναι ότι ο ιδρυτής των Ελπίδων Θωμάς Λάρης, διατηρούσε ισχυρές γνωριμίες με αξιωματούχους της ΕΠΟ και κάπως έτσι η Ελληνική Ομοσπονδία – παρά τις ασφυχτικές πιέσεις ομάδων του ΠΟΚ- πρότεινε τελικά να συμμετέχουν στο συγκεκριμένο διεθνές τουρνουά οι Ελπίδες Καστοριάς, εκπροσωπώντας μάλιστα την χώρα μας ως Εθνική ομάδα Παίδων U14 – U16.

Στο διεθνές αυτό τουρνουά οι Ελπίδες αντιμετώπισαν τις πανίσχυρες Εθνικές ομάδες της Σκωτίας, της Γιουγκοσλαβίας, του Ισραήλ, της Ρουμανίας και της Πορτογαλίας, ενώ να σημειωθεί πως όλα τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής, φαγητού ήταν εξασφαλισμένα από την Γαλλική Ομοσπονδία, ενώ ένα μικρό μέρος κάλυψε και η ΕΠΣ Καστοριάς. Ήταν μία πολύ μεγάλη πρόκληση αλλά και τεράστια εμπειρία για τα αμούστακα παιδιά των Ελπίδων Καστοριάς οι οποίες κατετάγησαν στο Τουρνουά στην 8^η θέση, εξασφαλίζοντας όμως το Κύπελλο Ήθους.

Οι αγώνες πραγματοποιήθηκαν το τριήμερο 14,15 και 16 Απριλίου 1979, ενώ την αποστολή των Ελπίδων Καστοριάς αποτελούσαν οι εξής ποδοσφαιριστές :

Στυλιανού Παναγιώτης, Γραμμένος Μιχάλης, Καρυοφίλης Αντώνης, Ρούντης Δημήτριος, Σαββίδης Λάζαρος, Σπανός Νίκος, Τόλιος Παναγιώτης, Κοκκαλένιος Κοσμάς, Σκήπος Αλέξανδρος, Μαυρίδης Δημήτριος, Φιλιππίδης Φίλιππος, Τζόγκανος Αθανάσιος, Σαμαρίνης Παντελής, Κάψης Παντελής, Χατζητιμοθέου Γιάννης, Μαυρίδης Γιάννης.

Προπονητής διετέλεσε ο Γιάννης Δημητριάδης, ενώ την ομάδα συνόδευσαν οι παράγοντες: Θωμάς Λάρης και Μπρανίτσας Δημήτριος.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΑΡΧΕΙΟΥ & ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ :

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΣΕΝΤΡΑ»